

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ118 ΕΑΔΗΣΥ/ 2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016,
όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016,
όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, **15^η Νοεμβρίου 2023**, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΠΙΤΡΟΠΗ** της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής «*Αρχή*» ή «*ΕΑΔΗΣΥ*») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα **Μέλη της Επιτροπής** παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος : Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Σύμβουλος Ευαγγελία Κουτούπα απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Αυτοτελές Γραφείο Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας -Θράκης στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του συνοριακού σταθμού Ευζώνων, προϋπολογισθείσας δαπάνης **πενήντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα τριών ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (55.483,87 €)**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (*κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση*).

I. Με το υπ' αρ. πρωτ. 142272/23.10.2023 έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4505/24.10.2023), όπως συμπληρώθηκε με το από 27.10.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα και ακολούθως αναδιατυπώθηκε ως προς το αιτούμενο ποσό με το αρ. πρωτ. 15694/13.11.2023 έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4774/13.11.2023) η Διεύθυνση Οικονομικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του Συνοριακού Σταθμού Ευζώνων, χρονικής διάρκειας έως πέντε (5) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 55.483,87€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αρ. πρωτ. 264347/16-12-2022 Απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης (ΑΔΑ:ΩΜΕΗΟΡ1Υ-01Ρ, ΑΔΑΜ: 23PROC011944114) προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας προς κάλυψη των αναγκών των Συνοριακών Σταθμών (ΣΣ) α) Ευζώνων, β) Προμαχώνα και γ) Κήπων –Καστανέων –Ορμενίου, συνολικής εκτιμώμενης αξίας εξακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων ευρώ (675.000,00€) χωρίς ΦΠΑ, για χρονική διάρκεια είκοσι τεσσάρων (24) μηνών (2024-2025). Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, ενώ ήταν δυνατή η υποβολή προσφοράς για ένα ή περισσότερα εκ των τριών τμημάτων (Συνοριακών Σταθμών) της διακήρυξης.
2. Ο διαγωνισμός αναρτήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ με τρεις συστημικούς αριθμούς και ειδικότερα με α/α 1) 180582 για τον Σ.Σ. Ευζώνων με εκτιμώμενη αξία 215.000€ χωρίς ΦΠΑ, 2) 180583 για τον Σ.Σ. Προμαχώνα, με εκτιμώμενη αξία 195.000€ χωρίς ΦΠΑ και 3) 180584 για τον Σ.Σ. Κήπων-Καστανέων-Ορμενίου, με εκτιμώμενη αξία 265.000€ χωρίς ΦΠΑ.
3. Στο πλαίσιο του ως άνω διαγωνισμού, με ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών την **04.01.2023** και ώρα 08.00 π.μ. και καταληκτική ημερομηνία την **09.02.2023** και ώρα 15.00 μ.μ., κατατέθηκαν συνολικά εννέα (9) προσφορές. Κατόπιν αποσφράγισης, στις 15.02.2023, των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών έγιναν αποδεκτές οι επτά (7) εξ αυτών. Συγκεκριμένα, οι προσφορές που υποβλήθηκαν για το κάθε τμήμα κατά σειρά μειοδοσίας έχουν ως ακολούθως:

α) για το τμήμα 1 (Σ.Σ. Ευζώνων): 1. «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.», 2. «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 3. «ΑΤΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΠΕ», 4. [...] 5. «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS Α.Ε.» 6. «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.».

β) για το τμήμα 2 (Σ.Σ. Προμαχώνα): 1. «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.», 2. «MY SERVICES SECURITY

AND FACILITY ANΩNYMH ETAIPEIA», 3. [...], 4. «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», 5. «Γ. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ –Ι. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ-Ε. ΣΑΡΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» (απορριφθείσα) 6. «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E.».

γ) για το τμήμα 3 (Σ.Σ. Κήπων-Καστανέων-Ορμενίου): 1. «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E.» (απορριφθείσα), 2. «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY ANΩNYMH ETAIPEIA», 3. «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.» 4. «[.....]», 5. «ΑΦΟΙ ΚΑΤΣΑΡΙΔΗ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε. ΙΕΠΥΑ» 6. «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Ε.Π.Ε. (ΠΙΟΝΙΕΡΟΣ Ε.Π.Ε)».

Απορρίφθηκαν οι οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων: α) «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E.» για το τμήμα (3) λόγω διάστασης του ποσού υπολογισμού της οικονομικής προσφοράς με τα προβλεπόμενα στον όρο 2.4.4. (σελ. 43) της διακήρυξης σύμφωνα με το άρθ. 68 του ν. 3863/10, β) «Γ. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ –Ι. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ-Ε. ΣΑΡΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» για το τμήμα (2) λόγω ελλιπούς και λανθασμένης συμπλήρωσης του πίνακα οικονομικής προσφοράς και μη αναφοράς και συμπλήρωσης του εγγράφου ανάλυσης της οικονομικής προσφοράς με πίνακα ανά μήνα αμοιβών σε περίπτωση ανάδειξης του ως άνω οικονομικού φορέα ως αναδόχου.

4. Στη συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 50429/29-03-2023 Απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης για την έγκριση των πρακτικών της 1ης και της 2ης συνεδρίασης της επιτροπής διενέργειας διαγωνισμών (αποσφράγιση – αξιολόγηση φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς και οικονομικών προσφορών), καθώς και την ανακήρυξη προσωρινών αναδόχων του ως άνω διαγωνισμού και μετά την υποβολή των δικαιολογητικών και την εφαρμογή της ρήτρας αναπροσαρμογής εκδόθηκε η αρ. πρωτ. 68075/08.05.2023 απόφαση του ανωτέρω, εγκριτική του από 24.4.2023 πρακτικού της 3^{ης} συνεδρίασης της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού, με το οποίο ανακηρύχθηκαν προσωρινοί ανάδοχοι:

α. Για το Τμήμα 1 (Σ.Σ. Ευζώνων) ο οικονομικός φορέας με τον διακριτικό τίτλο «Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» για το συνολικό ποσό των 221.180,54 ευρώ προ ΦΠΑ, όπως προκύπτει βάσει του εξής υπολογισμού: 202.176€ (ποσό προσφοράς) *(1+0,094 ποσοστό αύξησης ημερομισθίου),

β. Για το Τμήμα 2 (Σ.Σ. Προμαχώνα) ο οικονομικός φορέας «Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» για το συνολικό ποσό των 180.562,51 ευρώ προ ΦΠΑ, όπως προκύπτει βάσει του εξής υπολογισμού: 165.048 (ποσό προσφοράς) *(1+0,094(ποσοστό αύξησης ημερομισθίου),

γ. Για το Τμήμα 3 (Σ.Σ. Κήπων-Καστανέων-Ορμενίου) ο οικονομικός φορέας «MYSERVICES SECURITY AND FACILITY ANΩNYMH ETAIPEIA» για το συνολικό ποσό των 260.881,80 ευρώ, όπως προκύπτει βάσει του εξής υπολογισμού: 238.466€ (ποσό προσφοράς) *(1+0,094(ποσοστό αύξησης ημερομισθίου), η οποία λόγω συγχώνευσης στις 30.06.2023 μετονομάστηκε σε «MY SERVICES ANΩNYMH ETAIPEIA ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ - ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ-ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ - ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ» και τον δ.τ. «MY SERVICES A.E.» με ΑΦΜ 996589476.

5. Κατά της ως άνω απόφασης κατακύρωσης ασκήθηκαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ συνολικά τρεις (3) προδικαστικές προσφυγές από δύο (2) οικονομικούς φορείς:

α) η με ΓΑΚ 731/19-05-2023 προδικαστική προσφυγή, από τον οικονομικό φορέα [...], με αίτημα την ακύρωση της ως άνω απόφασης κατά το μέρος που κρίθηκαν αποδεκτές οι προσφορές των εταιρειών «Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» για το τμήμα Προμαχώνα (2) και «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY A.E.» και «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε» για το τμήμα Κήπων-Καστανέων-Ορμενίου (3). Για το τμήμα Προμαχώνα (2) ο προσφεύγων προέβαλε ότι η προσφορά του αναδόχου παραβιάζει διατάξεις της ισχύουσας κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, καθόσον δεν υπολογίστηκαν οι αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στα βαρέα και ανθυγιεινά των εργαζομένων του, καθώς και ότι δεν έγινε ορθός υπολογισμός του κόστους αντικατάστασης των εργαζομένων για τις χρονικές περιόδους εορτών και αδειών. Για το τμήμα (3) ο προσφεύγων προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι ο υπολογισμός κόστους εισφορών υπέρ ΕΛΠΚ στην οικονομική προσφορά της εταιρείας «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ» είναι εσφαλμένος, διότι υπολείπεται του αριθμού των εργαζομένων που δηλώνει στην προσφορά της. Στο πλαίσιο της ως άνω προδικαστικής προσφυγής ασκήθηκαν παρεμβάσεις από τους οικονομικούς φορείς «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY A.E.», «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» και «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.».

β) η με ΓΑΚ 734/19-05-2023 προδικαστική προσφυγή από τον οικονομικό φορέα «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY A.E.» για το τμήμα Προμαχώνα (2) κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά της «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.», η οποία άσκησε παρέμβαση αιτούμενη τη διατήρηση της ισχύος της προσβληθείσας απόφασης .

Επί των ως άνω προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκε η απόφαση ΕΑΔΗΣΥ 1057 – 1058/2023, με την οποία απορρίφθηκαν οι λόγοι που έπλητταν την προσφορά της «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.», ενώ έγινε δεκτός ο λόγος που αφορούσε την προσφορά της δεύτερης κατά σειρά μειοδοσίας «Δ. ΚΑΖΑΚΟΥ Κ. & ΣΙΑ Ε.Ε.» για το τμήμα Κήπων-Καστανέων-Ορμενίου (3).

γ) η με ΓΑΚ 733/19-05-2023 προδικαστική προσφυγή από την εταιρεία «MY SERVICES SECURITY AND FACILITY A.E.» για το τμήμα **Ευζώνων (1)**, με αίτημα την απόρριψη της προσφοράς της «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω (υπό 5 α). Στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής ασκήθηκε παρέμβαση από την «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.». Επί της εν λόγω προσφυγής εκδόθηκε η απόφαση **ΕΑΔΗΣΥ 1029/2023**, με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή και έγινε δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση.

6. Κατά της απόφασης ΕΑΔΗΣΥ 1057-1058/2023 ασκήθηκαν ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης δύο αιτήσεις ακύρωσης - αναστολής:

α) Η με αρ. ΑΚ 268/21-7-2023 αίτηση από τον οικονομικό φορέα [...]. Η ως άνω παρεμβαίνουσα «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.» δεν άσκησε ένδικο βοήθημα, με αποτέλεσμα η προσφορά της να θεωρείται οριστικώς αποκλεισθείσα. Η εν λόγω αίτηση που αφορούσε στα τμήματα Προμαχώνα (2) και Ορμενίου-Κήπου-Καστανέων (3) του διαγωνισμού, απορρίφθηκε με την 498/2023 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

β) η με αρ. 268/21.7.2023 αίτηση αναστολής – ακύρωσης που αφορούσε επίσης τα ίδια τμήματα, από τον οικονομικό φορέα «MY SECURITY AND FACILITY SYSTEMS A.E.», επί

της οποίας εκδόθηκε η 515/9.11.2023 απορριπτική απόφαση του οικείου Δικαστηρίου.

7. Κατά της απόφασης ΕΑΔΗΣΥ 1029/2023 ασκήθηκε από τον οικονομικό φορέα «MY SECURITY AND FACILITY SYSTEMS A.E.», ήδη «MY SERVICES A.E.», η με ΑΚ 266/21.07.2023 αίτηση αναστολής/ακύρωσης για το Τμήμα του Σ.Σ. Ευζώνων (1) του διαγωνισμού, η οποία συζητήθηκε στις 22.09.2023 και εκκρεμεί η έκδοση απόφασης.
8. Κατόπιν των ανωτέρω, η αναθέτουσα ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του Σ.Σ. Ευζώνων (1), χρονικής διάρκειας έως πέντε (5) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 55.483,87€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.
9. Με το εξεταζόμενο αίτημα η αιτούσα προβάλλει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

[....]

*«Επειδή ο διαγωνισμός είναι σε εκκρεμότητα {.....} και η ανάγκη καθαρισμού των εγκαταστάσεών τους [του Σ.Σ. Ευζώνων] είναι **κατεπείγουσα** για λόγους δημοσίου συμφέροντος, τόσο για την προστασία της δημόσιας υγείας, του περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού covid-19 αλλά και της δημόσιας εικόνας της χώρας μας, επειδή οι Συνοριακοί Σταθμοί αποτελούν πύλες εισόδου διερχομένων στη χώρα μας από άλλες χώρες.*

Επειδή η υπέρμετρη καθυστέρηση στην τελεσφόρηση του διαγωνισμού δεν οφείλεται στην Υπηρεσία μας η οποία ως αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε εγκαίρως την διακήρυξη τον Δεκέμβριο 2022) για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τα έτη 2024-2025.

Επειδή αποτελεί απολύτως αναγκαίο μέτρο η προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 2γ του Ν. 4412/2016, για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών, με διάρκεια πέντε, διάστημα που κατά πιθανότητα θα απαιτηθεί κατ' ελάχιστον μέχρι την έκδοση και κοινοποίηση [της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου], αλλά και την συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης μέσω του διαγωνισμού και την αποστολή σχεδίων σύμβασης προς έλεγχο στο αρμόδιο κλιμάκιο Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

10. Με το από 27.10.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα η αναθέτουσα έθεσε υπόψη της Αρχής την υπ' αρ. 25/29.05.2023 σύμβαση «Νέα τροποποίηση (2η) της σύμβασης με αρ. 8/2022 για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στον Σ.Σ. Ευζώνων Π.Ε. Κιλκίς, με ανάδοχο οικονομικό φορέα την «Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» λόγω αύξησης του κατώτατου ημερομισθίου» με χρονική ισχύ έως 31.12.2023», αξίας 188.740,10 € χωρίς ΦΠΑ 24%. Επισημαίνεται, ότι η με αρ. 8/2022 σύμβαση υπεγράφη δυνάμει της με αρ. πρωτ. 88004/24-03-2022 απόφασης του Γραμματέα της Α.Δ.Μ.-Θ. για την κατακύρωση του οριστικού αποτελέσματος του διαγωνισμού που διενεργήθηκε για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας των Σ.Σ. για τα έτη 2022-2023 βάσει της διακήρυξης 1/2021.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

11. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

12. Το υπό εξέταση αίτημα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, η οποία αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου ως άνω νόμου.

Η υπό ανάθεση σύμβαση, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας **πενήντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα τριών ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (55.483,87)** χωρίς ΦΠΑ, υπολείπεται του ποσού του κατώτατου ορίου της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές του άρθρου 5 παρ. β' του ν. 4412/2016, όπως αυτό ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1952 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις συμβάσεις υπηρεσιών, ήτοι τις 140.000 €. Πλην, όμως, δοθέντος ότι ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο αίτημα, προέκυψε βάσει του προκηρυχθέντος ανοιχτού διαγωνισμού άνω των ορίων, η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη του οποίου ανέρχεται στο ποσό των **675.000,00€** μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ για τα έτη **2024-25**, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016.

Το υπό εξέταση αίτημα στηρίζεται στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση).

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. άρθρα 24 και 25 του π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής

Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C-601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

13. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος -κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12). Ειδικότερα, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής (επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ401 47/2022).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

14. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία τον Δεκέμβριο του 2022 με την υπ' αρ. πρωτ. 264347/16.12.2022 απόφαση προκήρυξης του διαγωνισμού. Η προκήρυξη εστάλη προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Ε.Ε. στις 30.12.2022, ενώ προκήρυξη και διακήρυξη αναρτήθηκαν στο ΚΗΜΔΗΣ και στο ΕΣΗΔΗΣ στις 03.01.2023. Η διαδικασία συνεχίστηκε κανονικά και στις 08.05.2023 εκδόθηκε η αρ. πρωτ. 6875 απόφαση ανακήρυξης προσωρινών μειοδοτών. Περαιτέρω, παρά το γεγονός ότι ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές και εν συνεχεία αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής για όλα τα τμήματα του διαγωνισμού, με τις προσφάτως εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των δύο εκ των τριών ένδικων βοηθημάτων, η διαγωνιστική διαδικασία για τα σχετικά τμήματα του διαγωνισμού βαίνει προς ολοκλήρωση και επίκειται η συμβασιοποίηση αυτών. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα περιόρισε το αίτημά της στο τμήμα Ευζώνων (1) του διαγωνισμού. Για το τμήμα αυτό δεν είναι δυνατή η περάτωση της διαγωνιστικής

διαδικασίας, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα εκκρεμεί η έκδοση απόφασης επί του ένδικου βοηθήματος της με αρ. 266/2023 αίτησης αναστολής-ακύρωσης που αφορά στο εν λόγω τμήμα του διαγωνισμού και ασκήθηκε ταυτόχρονα με τις υπ' αρ. 267 και 268/2023 αιτήσεις αναστολής/ακύρωσης, συζητήθηκε δε στις 22.9.2023. Συνεπώς, δημιουργείται μια πρόσθετη καθυστέρηση στην εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία, η οποία δεν μπορούσε να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγεται στη σφαίρα της ευθύνης της (πρβλ. Δ117/2023, Δ21ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ19ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ27/2022, Δ98/2020 και Δ33/2021 Γνώμες της Αρχής). Περαιτέρω, ενόψει της επικείμενης λήξης της τρέχουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, στις 31.12.2023, παρίσταται κατεπείγουσα η κάλυψη του τυχόν κενού χρονικού διαστήματος, καθόσον η τήρηση των συνθηκών υγιεινής και καθαριότητας των εγκαταστάσεων του Σ.Σ. Ευζώνων είναι αδύνατο να καλυφθεί για το χρονικό διάστημα πέραν τις 31.12.2023, ο δε χρόνος έκδοσης της απόφασης δεν μπορεί να εκτιμηθεί με βεβαιότητα. Σημειώνεται ότι ο Σ.Σ. Ευζώνων, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διεθνείς οδικές εισόδους της Χώρας, δηλαδή η λειτουργία του εντάσσεται στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και η ανακύπτουσα ανάγκη ανάθεσης των υπηρεσιών καθαριότητας δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Συναφώς, προς αιτιολόγηση της αιτούμενης διάρκειας της σκοπούμενης σύμβασης, βασίμως προβάλλεται ότι το χρονικό διάστημα των πέντε (5) μηνών εμπίπτει στην έννοια του απολύτως απαραίτητου μέτρου, ενόψει της δικαστικής εκκρεμότητας της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά και του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωσή της.

Σε κάθε περίπτωση όμως στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση πρέπει να περιληφθεί ρητή επιφύλαξη ότι αυτή θα λυθεί αυτοδικαίως αζημίως για την αναθέτουσα αρχή εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος από την εκκρεμή διαγωνιστική διαδικασία σε προγενέστερο χρόνο.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την Παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του συνοριακού σταθμού Ευζώνων, προϋπολογισθείσας δαπάνης **πενήντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα τριών ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (55.483,87 €)**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (*κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση*), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

